

Úvod

Péče o zdraví patří k nejvýznamnějším společensky organizovaným činnostem. Její význam roste v souvislosti s rozvojem medicínského poznání, technologickým pokrokem, prodlužováním délky života i měnícími se zdravotními potřebami obyvatelstva. Zajištění zdravotní péče současně vyžaduje značné finanční, personální a materiální zdroje, které jsou do zdravotnictví směřovány prostřednictvím různých systémů financování.

Pro plánování a hodnocení zdravotní politiky je proto nezbytné mít k dispozici spolehlivé a vzájemně srovnatelné informace o tom, kolik prostředků je na zdravotní péči vynakládáno, z jakých systémů jsou financovány, jaké druhy péče a jakými poskytovateli jsou za ně poskytovány. Tyto informace v mezinárodně srovnatelné podobě zajišťuje Systém zdravotnických účtů, označovaný zkratkou SHA z anglického System of Health Accounts.

Výsledky zdravotnických účtů slouží zejména orgánům státní správy a samosprávy, zdravotním pojišťovnám, poskytovatelům zdravotních a sociálních služeb, odborným a výzkumným institucím i širší odborné veřejnosti.

Publikace přináší údaje o výdajích na zdravotní péči v Česku za roky 2015 až 2024. Český statistický úřad je zpracoval podle mezinárodní metodiky Systému zdravotnických účtů SHA 2011 a v souladu s nařízením Komise (EU) 2021/1901. Jednotný metodický rámec umožňuje sledovat vývoj a strukturu výdajů v čase a porovnávat výsledky mezi jednotlivými zeměmi.

Vedle souhrnných ukazatelů publikace obsahuje členění výdajů podle systému financování, druhu péče a typu poskytovatele, včetně jejich vzájemných kombinací. Podrobněji se věnuje péči hrazené z povinného veřejného zdravotního pojištění, a to podle diagnóz, pohlaví a věku pacientů. Výdaje zdravotních pojišťoven jsou uvedeny také v krajském srovnání podle místa trvalého pobytu pacientů. Samostatná pozornost je věnována přímým výdajům domácností, výdajům na léky a výdajům na dlouhodobou péči.

Informace o výdajích v absolutních částkách jsou doplněny základními poměrovými ukazateli, zejména podílem výdajů na zdravotní péči na hrubém domácím produktu a jejich přepočtem na jednoho obyvatele.

Peněžní údaje jsou uváděny v běžných cenách. Při hodnocení jejich vývoje je proto třeba zohlednit, že meziroční změny odrážejí nejen změny rozsahu a struktury poskytované péče, ale také změny cen dané inflací.

Publikace je rozdělena do tří hlavních částí. První část obsahuje metodické informace nezbytné pro správnou interpretaci výsledků. Druhá, analytická část, shrnuje hlavní výsledky prostřednictvím grafů a doprovodných komentářů. U vybraných souhrnných ukazatelů jsou v této části uvedeny také předběžné údaje za rok 2025. *Analytickou část uzavírá mezinárodní srovnání Česka s ostatními členskými státy Evropské unie. Vzhledem k harmonogramu dostupnosti mezinárodních údajů se toto srovnání vztahuje k roku 2024 a bude doplněna v prosinci 2026.*

Třetí část tvoří tabulková příloha, která přináší podrobné údaje o výdajích na zdravotní péči za roky 2015 až 2024 v dostupných členěních. Základní tabulky kromě absolutních hodnot obsahují také absolutní a procentní meziroční změny a vybrané výše uvedené poměrové ukazatele.

Věříme, že publikované údaje přispějí k lepšímu porozumění financování zdravotní péče v Česku a poskytnou užitečný podklad pro odbornou práci, veřejnou diskusi i kvalifikované rozhodování.